

23

619 453

А. ХОДИПЕВ

ЛГОН. ТҮҮСӨД

НӨС ТӨРИА ДРАМА

Нова Библиотека
СНИТЕ 50 р. - 1929

Ворсыёяс:

Мікајлө—ар 53 варов крестанін. Горнітігас частө малалө асгыс тошсө. *Митинин*

Петыр—сылөн пі. Јон, міча. Пыр зумыштчөма, горнітө чорыда, мыј думыштас сіјө і вөчө, оз еновтчы. Важінік ној пінжака, сещөм-жө гача, выль лпкыдік гөлөһа сапөга, сітөч дөрөма. *1930*

Анна—Петырлөн гөтыр, 22 арөса. Пелькынык тушаа, зіл, мужікгыс полө. Мічаа сіктса-ног пас-тагөма. *Т. А. Сага Я. м.*

Васілеј—Мікулајлөн-жө пі, 22 арөса. Комму-ніст-партіјаса шлен, јона јөз-костын ужалө. Гор-нітө нақөнікөн, гөлөмган. *Сев. В. А.*

Машө—Мікајлөлөн ныв, 16 арөса. Уж-вылө суг. *То*

Вавіла—сугед Мікајлөлөн, 48 арөса. Зев ва-ров, герам-пыр век горнітө. Олө озыра. *Ут*

Сідөр—40 арөса крестанін. Важ права-дырјі сылөн вөлөма кык мельніча. Горнітө лока, һөж-јөнікөн. *Якө м. м.*

Мікулај—Васілејлөн јорт. Гортас локтөма от-пускө гөрд арміјаыс. *А. Фрусс*

Васіліса—22 арөса дөва, міча чужөма. *Ам*

Мужікјас, бабајас.

Медвоҗа вөчөм.

Ыжыд крестанскеј керка. Нольнан вөчөмыс мунө тајө керкаас. Пöлаҗ. Öтi пелöсын зевыжыд пач, стенгöгöрыс пачкыд лабiчјас, керка пыщкөс пелк. Занавес вогсiгөн керкаас пукалöны кујiмөн: Gidör, Baviла да Петыр.

Gidör. Те-кө, Петыр, тајө ужсө көсјан вөчны, медвојдөр аслад керка пыщкөссыд мешајтыгјассө колö весавны.

Baviла. Колö Васкатö бокö вештыны татыг бара сiјö кущöмкө төварiшщество лөсöдö: варта да кудель керан машинајас суҗöдöны — мијанöс көсјöны панјыны.

Петыр. Сыкөд сөмын дыш јöз! ужалöны, вежөра морт сыкөд нөтчыд оз мун. Завофiтам-кө најöс öтi здукөн топöдам.

Gidör. Төлкөн колö, сөлөмгаң уж дiнө кутчiгны. Совет-власттö ас кiө бестны абу-на зев сөкыд.

Петыр. Сы-јылыг мөвпыштлыны-на воҗыв копö. Мијанлы-кө öтвылыг ужавны—поҗö олөмсө ас ногөн бергөдны...

Gidör. I бергөдам!

Baviла. Васказаң колö заводiтны. Кывсө сылыг вурны, кiсө дорны, мед некытi ез вөрчыг.

Петыр. Мыј-нө Васкаыд! Сiјö менам кiын ни-нөм оз сулав, мыј окофiта сiјö-и вөча...

Вавіла. Тенад вын-ебӱс сетчӱ тырмас.

Gidӱr. Бур олыг сӱмын вермас олӱмнад бер-гӱдлыны. А ӱні мыж?.. Быд бӱржыгӱгӱн гујӱвы гӱл јӱзӱс!..

Вавіла. Тајтӱ олигад ставӱн рӱзӱритчам, нӱнӱ-мӱ воам...

Gidӱr. Менгым кык мельнӱча бостӱсны (скӱра). А кодлы сӱјӱ лоі?!

Вавіла. Сотны сӱјӱс колӱ, нӱкодлы мед оз ло.

Петыр. Сотӱмгыд бурыс оз ло, аслыным бӱр колӱ бостны.

Gidӱr (четчӱ бералӱг тырјӱ). Те, Петыр, јӱк ме ногӱн-жӱ мӱвпалан.

Вавіла. Тајтӱ-і ме тӱјан дор. Менгым кык вӱв мырфӱсны, кык порг, тӱлега—нӱ ӱтӱгурс шӱјт дон.

Gidӱr (скӱрыс). Ӑтувјӱн ставӱн кутчӱвамӱј уж дӱнӱ, нӱкодыг ог полӱ, ставсӱ бӱр мырфӱсам. (Пы-рӱ Вавӱлеј).

Вавіла. Олан-вылан!

Вавӱлеј (быдӱнкӱд кӱасӱ). Вӱҫа олад!

Вавіла. Кыҫӱ нӱн ужјас мунӱны?

Вавӱлеј. Кушӱм ужјас?

Вавіла (берам-пыр). Но, кӱѣ шуам, тӱсаришществоад.

Вавӱлеј. Ставсӱ нӱн лӱсӱдӱма: вартан ма. тајӱ лунјасӱ вајасны, сесга тӱлӱдчан машӱна, плугјас...

Gidӱr (бералӱг-моз). Тракторсӱ-нӱ оз-на вајны?

Вавӱлеј. Трактор вајны абу кокныд... Уна сӱм колӱ.

Gidör. Гөл жөзыдлы тракторыд вывті жона колө.

Васілеј. Не сөмын гөл жөзлы, быдөнлы колө.

Gidör. Мі гөрјөн-нын гөрам. Гөл жөзыд-таж дыш-мөмаөг-да трактор ковмөма-а.

Васілеј. Вес горні тајө тіјан.

Петыр. Те, вокө, дыш жөзлы ужалан, а он бур жөзлы.

Васілеј. Гөл жөзыс-нө ті ногөн коді? Жөз-жө најө алы скөт?

Gidör. Кущөм најө жөз! Некод најөс жөз тужө оз пукты. (Вавіла лөкыс шпынјалө).

Петыр. Бура вгталін!

Васілеј. Војдөр ез пуктывны жөз-пыфді, а өні медбур жөзыс најө.

Петыр. Ен ошјыс!

Васілеј. Олөмыс петкөдлас, коді прав...

Петыр (чорыда). Те, Васка, јуртө вывті вылө ен лепты! Ужтө вөч да мед мјјанлы паныд оз ло!

Васілеј. Менө ті велөдны онө вермө. Мі көс-јам выл ногөн візму ужавны заводітчыны.

Вавіла. Огме сет асгым муөс! дөзманныд мј-јанлыг мујассө мырфавныд, локтанныд-кө—чө-рөн ставнытө керала.

Васілеј. Законјас та јылыг емөс—он четчышт сы-вомөн.

Вавіл. Асгыным өті кітыр некодлы огө сетө!

Васілеј. Муыс абу тенад, а госуударстволөн.

Вавіл (петкөдлө піга). На, куртчы... (лөкыс). Го-суударстволөн...

(Термавіг-тырјі пырө Мікајлө).

Мікајлө. Ак, јерөмакан, гөгтјас-тај емөг. (Ста-
выскөд кіасө). Аграномыд, Вагка, локтіс... Јөзыд
чукөртчысны нін... Тенө відчысөны! (Васілеј кар-
тузагө да петө.

Вавіл. Мыјла агрономыс воіс?!

Мікајлө. Вьль-ног ужалөм јывгыд... Вагка-тај
корөма...

Вавіл (өdjө картузагө). Ог сет асгым муөс јук-
лыны (муніг-мозыс). Ме, Gidör, муна. Бытө пуртөн
гөлөмөс тајөјас кырлөдлөны. (Вавіла өdjө мунө).

Мікајлө. Скөралө, а сіјө оз гөгөрво, мыј сы-
лыг оз-і кутны јуагны.

Gidör. Те, Петыр, рытгоровнас воы-жө мја-
нө—сорытыштны текөд колө.

Петыр. Вола. (Gidör мунө).

Мікајлө. Ај-да, Васілеј... Молодеч!.. Сіјө најөс
велөдас!..

Петыр. Теныд, батө, лаңтны колө!

Мікајлө (шензө). Кызі лаңтны? Мыјла?

Петыр. Асгыд немтө коллалін-і—шан.

Мікајлө (гора). Верма ме мыј мөвпала вігтав-
ны, алі ог?!

Петыр. Шуөма-кө лаңт--лаңтны колө!

Мікајлө. Те меным, баңлы, кыз лыгтан тащөм
кывјассө шуавны!

Петыр (љокыс). Теныд ме шуі: овмөс-дінө ен
кутчыс, Вагкатө велөд да кывтө куртчөмөн ов!

Мікајлө. Ак, те, гтерво!

Петыр. дугды Вагкакөд өтув овны!

Мікајлө. Он те вермы мијанөс Вагілејкөд тор-
јөдны!..

Петыр (чорыда). Талунја лунгаң—ме тани кө-
заин!

Мікајлө (скөрые). Пон те, понлыг і вiртө нов-
лөдлан, а он мендым. Аски-жө щөкта јукны тенө.
Ог ме кут те коґ стервокөд овны! (Петыр һумја-
лө локыг, Мікајлө скөрмө). Ен колөкө менө те скөр-
мөд, бур оз ло!

Петыр. Ме-на лға тани көзаиныс!

Мікајлө. Ен лыгт сы-јылыг сорнитны! Кытчөз
ме ловја, оз ло сiјө. Ме теныд көзаин петкөдла!
(Картузагө). Став јөзыслы вiгтала, миға, пијө һе-
кытчө оз туж. (Увгiг-тырји мунө).

Петыр (һөжжөникөн ветлөдлө жоґ-куза, мыјкө јона
мөвпалө). Ме петкөдла тијанлы гаґ! (Сувтө өшин-до-
рас, вiґөдө, адґө кодөскө, кiнас корө). Пырав... пырав!..
(Мунө жоґ кузаыс, сувтө бґөс дорас. Пырө Вагiлiса, һум-
јалө, зев јона вөччөма. Петыр өдјө мышкөдыс кутлө да окалө).

Вагiлiса. Тырмас... Тырмас... дугды! Леґ...

Петыр. Мыј пессан!.. Он-өд быр... Аслыд-жө
любө көнкө.

Вагiлiса. Менө окалан, а мөд бабакөд олан.
Гөлөмөј дојмө!

Петыр. Терпитышт, Вагiлiса!

Вагiлiса. Бырi терпеһеөј! (нора). Абу-өд пу
менам гөлөмөј. дөзми-һин ме текөд сiґсө овныс.
Менам војдөрлун гөлөмдiнын вөрґөдчiс-жө-һин.
Кокһи өмөј сiґтө? (Бөрґә. Пукоө лабiчө). А теныд-
i шог абу. Һинөм он думажт.

Петыр (пуккө ортчөн). Тенад гинваыд меным Васильса зик вескод... А вот радејта ме тенө... Јона радејта... гөлөмсаң...

Васильса. Ме гашкө тенө јонжыка-на радејта-да. (Чышкө гинвасө).

Петыр. Еска ме теныд... төда-өд радејтан.

Васильса. Ме өмөј омөль? (Шыбытчө Петырлы гольа-вылас). Ставсө Петыр те-вөсна... тены... (Петыр кулө да окалө. Нөжјөнйкөн пырө Маша, најө сјјөс оз адзыны).

Маша (шеңзө). Ок, зонмө, мыј вөчөны! (Горaa). Тырмас-һин... јандыгтөм гинјас! (Петыр дүгдө окалөмыг, јөј моз виçөдө Маша вылө). Мыј-нө сјз виçөдан? Ме-ли мыј мыжа?

Васильса (тојыштө Петырөс). Ме-тај теныд шулі, ен, миға матыгтчы.

Петыр. Машө!

Маша. Мыј-нө те јандыгтөм гин вөчан?

Петыр. Окала, он өмөј адзы? (Вежө гөлөссө). А те, Маша, кывтө куртчы: плаҕҕе дај чышјан һөба.

Маша. Пөдругаыдлы һөб, гажажык окаснытө лоас...

Петыр. Машө.

Маша. Он менө повзөд—вигтавла-жө-һин.

Васильса. Гин сертыыд төдчө—плаҕҕөыд-вылө да чышјаныд-вылө һимкод лоан.

Маша. Тенө, вот, гин сертыыд-жө төдан, мыј те...

Петыр. Лаңт, Машө!

Маша. Окыштчөј-нө һөшта, төдласны-жө-өд-һин-а... (Мунө оçдслаң).

Петыр. Сулав!

Маша. Јандыгтөм гинјас тi! (Котөрөн петө).

Васiлiса (көсјө мунны). Ме муна...

Петыр. Енлыв...

Васiлiса. Нөшта бабаыд тенад локтас-да гин-мөс кокалас..

Петыр (локтө Васiлiса дiнө). Те тащөм олас ногтө шыбыт; ог рафејт ме сiгтө. Рытнас ју дорө вола... (Васiлiса нiнөм оз шу). Мыј-нө нiнөм он шу?

Васiлiса. Ладнө... Гөмтө Машөыдлы сет... Ен жалыт,— ачыд-өд гурiн!

Петыр. Некод оз төдлы (көсјө кутлыны Васiлiса-өс, сiјө тојыштчө. Өзөсөд пырө Анна, адзө Васiлiсаөс да сувтө. Васiлiса сы-дiнө мунө).

Васiлiса. Леэ, мыј шөрас сувтiн! (Анна бөрынтчө. Васiлiса мунөм-бөрын топыда керка өзөссө пөдлалө).

Анна. Мыјла-нө тајө, Петыр, волiс?

Петыр. Мун-да сылыг јуав...

Анна (шога) Щыкөдас тыдалө сiјө тенө. (Бөрдiг-моз). Торкас менгым олөмөс!

Петыр. Ен лымзав!

Анна (чышкө гинвасө). Лаңта iнө.

Петыр. Лаңт! (дыр некоднаныс нiнөм оз шуны).

Анна. Мыјла-нө те, Петыр, менө нiнөмө воштан? Ег ло теныд муса? Васiлiсаыд гөлөмөзид пырiс? А меным-нө ескө, Петыр, мыј лоө вөчны? Кытчө асгым јурөс воштыны?

Петыр. Кытчө кужан, сетчө i вошты!.. Он сес-са те меным ков! (Бостө картузсө да көсјө мунны. Анна укөдчө сы дiнө да кiбдыс кутө).

Анна. Петеңка, донаој менам! Ен менө еновт, ен торк менгым олөмөс! (Петыр тоҗыштө сiјөс, Анна лабич дорас уөд).

Петыр. Ен лок... ен матыгтчы... мустөмтор... (Мунө).

Анна (бөрдө, лабич вылас өшјөма-да, сеоса јурсө лептө да виҗөдө образ вылө). Кыҗи меным, шудтөмыдлы, овнысө... Коңөрөј, меөј, коңөрөј. (Пырө Маша).

Маша. Волы ме мыкө тенид виҗтала! (Анна четчө да мунө).

Анна. Ок, Маша, төда-өд-һин ме, төда! Јонажө менам бөлөмөј дојмө! (Мунө бөрдиг-тырји. Кыкнаныс петөны. Пырө Васілеј һигаа, пукө пызан дорө. Не-дыр мыгти пырө Петыр).

Петыр. Бара-һин һигаа... Вој-і лун век һига дорын. Гортад һигатө колө шыбытны! Уж колө төдны.

Васілеј. Те, Петыр, ме вылө ең горзы. Прөста горзан, а мыкө-кө көсјан виҗтавы—лүчки виҗтав.

Петыр. Мыј те менө велөдан? Ме ачим төда.

Васілеј. Ме тенө велөдны ог көсјы, сөмын колө зыктөг-пийтөг овны...

Петыр (лока). Көсји-тај, ескөн, ме текөд бурөн овны-да... Төв кежас көсји ыжку песан завөд вөчны, сегга Сидөркөд да Вавілкөд өтвылыг вузагны заводитны.

Васілеј. Менө, Петыр, сiјө тујад оз кыскы! Мiјанлы колө ставнымлы өтвылыг олөмсө кыпөдны, а оз өткөн-өткөн...

Петыр. Шыбыт те пачö асгыд партіјаса белеттö.

Васілеј. Мыј-ј?! Нєкор сіјö оз ло! Те öтнад мөвпалан завод јылыг, а мї артельöн сіјöс думаж-там вöчны. Мї вöчам. Уждысан тöварішщество мїжанлы сы вылö сöмтö сетö.

Петыр. Нїнöм тіјан оз артмы.

Васілеј. Мыјла?

Петыр. Вöчанныд-кö—сотам!..

Васілеј. А судыс?

Петыр. Мї-öd огö ас кїөн сотöј—јöзөн..

Васілеј. Те, вокö, тыдалö лок вöчны сöмын-ї кужан. Мїжанлы кöсјан туј шөрö сувтны..

Петыр (четчö, јона скöрмö). Кöсјан-кö мекöд öтї керкаын овны—шыбыт тащöм ужтö! Тани ме кö-заіныс! Меным паныд ен сувт, ог-öd жалїт!

Васілеј. Воэ кöсјан овмöстö богтны ас кїад. Батыд ловја-на, абу-на выжив.

Петыр. Те лаңт!

Васілеј (четчö). Пагкыда егкö вїлыд туј куза-ыд кöсјан вославны-да,—крукаган!

Петыр (лока). Те мыј кöсјан тајöн шуны?

Васілеј. Сїзі шуї. Ег-жö егкөн ылав-да. (Мунö öдöслаң).

Петыр. Те јуртö ен зев вылö лептав—улö-öd усан!

Васілеј (сувтö). А те ме вылö ен-жö горзы. Ме абу нїн ічöt, ачым тöда мыј вöчны (мунö).

Петыр (скöрмöма, ветлöдлö жож куза). Велöда-да—шöвк-код лоан... Лаңтан.. (Пукö пызан-дорö, севса зев öдјö четчö, кöсјö мунны).

Анна (пырә, зев јона шогәд). Петыр, сорһытышт мекәд... Ег ме тәҗыд мелі кыв кывлы, абу быт-тө те менам мужік...

Петыр. Сінвоҗө те меным ен лыгт петкөдчыны!.. (Мунә).

Анна (лабіч-вылө пәрәдчә, бөрдә). Мыҗла-нө менам тащәм олөмыс... Төді-өд ме, төді тајә... Шулі—оз, мҗа, бур ло Петыр саяд олөмыд. Ок, кущәм сөкыд... Сөлөмөј дојмө.

Занавес.

Мөд вөчөм.

Сижө-жө керка. Занавес востігөн керкаын Һекод абу.

Мікулај (өшіңувсаң). Васілеј! Ваза!!

Васілеј (котөрөн пырө керкаө, кіас Һіга, котөртө өшін-дорө да востө). Пыр, Мікулај керкаас... (кіасөны өшінөдыс).

Мікулај. Пыравныс Һекор... Ісполкомө мө-дөдчі.

Васілеј (петкөдлө Һігасө). Бур-жө Һіга мелы-фа, көт ен і дугдыв.

Мікулај. Һіга јывгыд бөрнас, менам ем зев ыжыд мог.

Васілеј. Кущөм-нө? Мыј-јылыг?..

Мікулај (ҺөжјөҺікөн.) Төдам-Һін өні: кулакјас өтлаасөмаөг. Міјанлыг көсјөны бөрјыгөмгө торкны. Те суга ов. Тенө Петырыд бөрјыгег кежлад көсјө карө мөдөдны.

Васіліј. Оз вермы...

Мікулај. Колө најөс агнысө торкны. Ме пыр-на сы јылыг-і мөвпала. Мужікјаскөд колө сорҺитны јонжыка да најөс топыда өтувтны міјан чукөркөд, сөгга кодөс бөрјыны воҗыв сорҺитны, медым өтарө-мөдарө огө разалөј.

Васілеј. Сіңі-і колө...

Мікулај. Бөр локтігөн ме те ордö пырала, гор-
нытыштам. Поčas-öd?

Васілеј. Пырав... Ме кута відчысны. Те сен
горныт та жылыс.

Мікулај. Горныта (мунö).

Васілеј (ныгасö пöдлалö.) Наяö көсјöны мјан-
көд ког панны... Мед... Віçöдлам-нö, мыј налөн
артмас... (Васілеј петö. Недыр мыгт бөрдиг-тырјі пырö
Анна, пукоö пызан-дорö, јурсö кі-вылас лезö-да бөрдö).

Васіліса (пырö). Мыј-нö сещöма бөрдан? Быт-
тö кодöскö çебан?

Анна. Ачымöс çеба...

Васіліса. Мыј вöсна-нö?

Анна (гöлдöмсаң). Ак, те! Јандыгтöм гін те!
Быттö нынöм оз тöд, быттö абу-і мыжа?

Васіліса. Мыј-нö те сїзі ме вылö угкөдчін?..

Анна (бөрдиг моз) Тöда ме, ставсö тöда... Те
менам олöм вылö лагуша моз четчыштин... Кага
менам лоö, мед көç сїјöс жалытин!

Васіліса (скöра.) А менам аслам лоö Петыр-
саңыд.

Анна (повçöмөн.) Тенад?!

Васіліса. Çерт-жö менам. Поçö-і докторлыс
јуавны.

Анна (бөрдан кывјөн). Јещö сен јона пöрјöдлы!..

Васіліса. Көç кувтöçыд бөрд — емтортö он
соггы.

Анна (нора кевмыçöмөн коç). Ок, кущöм гөкыд...
Гөкыд! Кол те меным, Васілісушка, Петырсö...
Еновт сїјöс. Тед-öd буржык-на сыыс гурö.

Васильса Ог еновт ме Петырӧс,—һинӧм вылӧ ог!

Анна (уекӧдчӧ кок-улас Васильсалы, кутӧ кӧддыс).
Коль меным сӧжӧс, донаӧж, коль...

Васильса (тоҗыштӧ). Мун сег... Мыҗ ме динӧ
сӧбдин?

Анна (ӧдҗӧ четчӧ, збоҗа). Ме теныд чӧвлы, пет-
кӧдла гаж! Помһитан-на те менӧ!

Васильса (сералиг тыр). Ен горзы—ог пов.

Анна. Ок те... Омӧль морт, кыскаган локтӧмыд-
да. Җӧзлыг олӧмсӧ торкан.

Васильса. Лаһт! Вӧстала-кӧ Петырлы талун-
жӧ таг пробка моз лебзан!

Анна (бостӧ карнан). Кучка-кӧ җурад, те воҗ-
жык-на мег лебзан. Ок, те, эмеҗ! Вӧҗа бост-
та-да тенӧ татчӧ...

Васильса. Ен повчӧдлы!

Анна. Олӧмтӧ һӧ гаҗажык лун мед те сегга он
адзыв!

Васильса (ошҗыег моз, скӧра). Ме Петырыдкӧд
кута овны, а һе те!

Анна (уекӧдчӧ Васильса-вылӧ). Ок те омӧль морт...
Омӧль морт те!!

(Пырӧ Петыр).

Анна (адзӧ Петырӧс, шыбытӧ кӧҗе карнан, уекӧдчӧ
Петырлы ыҗлы вылас.) Петыр, мусаӧж, жалытышт кӧҗ
менӧ, ичотика жалытышт. (Бӧрдӧ).

Петыр (скӧра тоҗыштӧ сӧжӧс). Шули ме теныд, уби-
раҗтчы, миҗа, ме дӧныс. Нӧтчыд ен лок, он те
мем ков. (Анна курчӧ парсӧ да дурдӧ бӧрдӧмыс. Чыш-
калӧ сӧнвасӧ).

Анна. Муна... Ог кут теѢ мешајтчыны! Корны кута! (гора бѢрдѢ) КагатѢ да ачымѢс верма-на-жѢ вердны.

Петыр. ВомтѢ тупка! дугды. (Васіліса лукоѢ).

Анна (чышкѢ гінвасѢ). Абу тенаѢ гѢлѢмыѢ. Љок ѣвер-моз, меѢ те жагалан кытчѢкѢ.

Петыр. Мун, шуѢны (тојлалѢ АннаѢс).

Анна (мынтѢдчѢ ПетырыѢ). Ачым муна! (Петыр кутѢ АннаѢс кос-гѢгѢрыс. Анна ѢѢѢ уѢкѢдчѢ да ѢѢлыштѢ Васілісалы чужѢмас). На, омѢл морт! (Петыр скѢрмѢмѢн боѢтѢ АннаѢс, тојыштѢ ѢѢѢс сажѢ пѢдлалѢ ѢѢѢссѢ).

Васіліса (шыбытчѢ Петыр вылѢ, кутлѢ сіѢѢс). Ставнам ме, ПетѢнѢка, тенаѢ, ставнам (окалѢ сіѢѢс).

(ПырѢ МікајлѢ вѢѢ ѢіѢс, сы-бѢрѢга Васіљеј, пыртѢ корѢна кучік торпырїѢѢсѢн. Васіліса вещьѢ Петыр діныѢ).

Петыр. ПѢртчыѢ, Васіліса!..

МікајлѢ (шенѢѢ.) ГѢѢѢтны алі мыј тајѢс вѢјн? (сералѢ). ГашкѢ вѢнала ковмас ветлыны?

Петыр. Ковмас-кѢ — нѢбам, тенгыѢ ог јуалѢѢ. (БѢѢтѢ жакетсѢ ВасілісалыѢ да ѢѢѢѢѢ тувѢѢ) НѢкод тенѢ чуѢѢн оз лыгт вѢрѢѢдны, ов!

МікајлѢ. КыѢи ов?

Петыр. Ов дај ставыс!

МікајлѢ (шыбытѢ боѢѢ ѢіѢс). Те, јѢрѢмаканѢ-вакуканѢ, јѢјмін алі мыј?

Васіљеј (пырѢ). НаѢѢнжык, баѢ — став вѢлѢѢт куѢѢаыс кылѢ.

МікајлѢ (скѢра.) ЈѢнжыка нѢшта колѢ горзыны, меѢ став муыс-ї ваыс кывлас, став олыгыс му вылас-ї. ГѢтыр аслас ем, а сіѢѢ кодѢскѢ вѢјѢѢ.

ма-да көзәјстүјтны щөктө. Өти вогков ог лез таыгө воҗ вөгковтны.

Петыр (локыг сералө). Ставсө ен-на шу?

Микајлө. Петыр!

Васіљеј. Те-нө, Петыр, ічөтїка көҗ мыјкө думыштлан он ас олөм јывгыд?

Петыр. Піңтө ен жерјөдлы, мед омөл-кө. Тајө лоө мїјан керкаын көзәјка!

Микајлө (Васілісалы скөра). Те, голубушка, мїјан керкаын абу көзәјка! Көҗ ваіс тенө тајө, јерө-макаһыс, а көзәіныс тани—ме.

Петыр (петкөдлө батлы кулак). Вот кодї көзәіныс.

Васіљеј. Сїҗтө, вокө, һекыҗї оз поҗ! Он-кө көсјы бурөн мїјанкөд овны—мун мїјан діныг бокө!

Микајлө. Ме сылы, понлы, петкөдла гаж. (Петыр сералө). Мыј сералан.

Петыр. Рамман петкөдлыныд, дыр ковмас-да.

Микајлө. Баҗ вылын те көсјан піңтө кеслыны.

Петыр. Ме тенө батөн ог көсјы шуны!

Микајлө. Ог ме текоҗыдкөд кут дыр горһитны. Вөтла гортыг-да і ов аслад муса Васіліскаыдкөд.

Петыр. Кытчө вөтлан?

Микајлө. Пывганө... Омөл морт!

Петыр. Ачыд воҗжык - на пывганад пыран!

Микајлө. Ме-өд, пон чужөм, керкасө стрөіті, а ен тел

Васіљеј. Ен локыг, батө!

Микајлө. Јөзөс чукөрта—ставныслы вїстала—понјөс быдтыггөма... (зев скөрыг мунө).

Васіліса (піздэ вылас Петыр-возын). Петырөј, мусаөј, гојасны менө тајөјас понјас моз (бөрдө). југыд лунсө мем не адзывны... Мелі кывсө некодган не кывлыны!..

Васілеј. Те, Петыр, Васілісаыдкөд овмөдчан, а Аннаыдлөн кага.

Петыр. Те-нө мыј шогсан? Тенад алі мыј кагаыс?

Васілеј. Сөмын јөј тазі горнитлө.

Петыр. Вагка!

Вагка. Мыј?

Петыр. Ме текод велөдыгтө, камандыртө төрөканос ещөн віја! (локтө Васілеј діно).

Васілеј. Коди крута четчалө, сіјө ачыс асгыс јурсө жугөдө.

Петыр. Ен повзөдлы, пон пі

Васілеј. Нөті ог повзөдлы! Гөгөрвоны теныд колө да мөвпыштны, мыј кутін вөчны!

(Васілеј петө).

Петыр (пукө, орыөн пукөдө Васілісаөс). Тенө некод ме діныг оз торјөд!

Васіліса (кутлө Петырөс). Мусаөј те, донаөј менам!

Петыр. Кодкө локтө!

Васіліса (вешыштө Петыр діныг). Кытчө-нө ме муна?

Петыр. Мун гортад—ме тела вола! (Васіліса паэтаө да мунө, өзөсын сылы паныдагөны Gidör da Babil).

Вавіл. Те, Петыр, міча бабајастө јона-жө радејтан! Бабајасыд-өд зев муферөс, бытө рунјас. Көртаган-кө—некыз нін сыг он мын!

Gidör. Гортад њекод абу? (пукод).

Петыр. Абу! Мыј-нө?

Gidör. Төдмалөмаөг мијан уж јывгыд...

Петыр. Кызі төдмалөмаөг?

Gidör. Төдмалөмаөг-дај ставыс...

Петыр. Јавө кутам венласны.

Gidör. Сферт-жө јавө! Вөскресеңнаө кутасны бөрјыны. Тајө вежоннас јөзыккөд колө сорһитавны, мед мијан дор сулаласны... Аски-жө ме вөв доддала да муна өктјасө!

Петыр. Ме щөщ муна. Те-нө Вавіл?

Вавіл. Ме щөщ-жө муна...

Gidör. Коммунистјасыд гөль јөзкөд вөчалөны собранһејас... Мијанлы наыг колтчыны оз ков!

Вавіл. Оз ков колтчыны, оз поф. Мијанлы өни бура колө сорһитны, кодөс мијан пыг бөрјыны советад...

Петыр. Колө...

Вавіл. Ме со кызі артала: Gidörөс јуралысө, тенө, Петыр, јуралысө вежысө, а менө пофө-і ревкомісзіјаө...

Петыр. Ме сің-жө мөвпалі.

Gidör. Тақкө артмас — олөмыд мијан вежгас, сесса-өд вофөсө сельсоветгаһыд вылөжык-на пофө кайны.

Вавіл. Артмас! Тенө-өд, Gidör, гөгөр со верст сайын төдөны. Вьлөһикөн-на-өд мужікјасыд теһыд вель јона копраглісны...

Gidör. Те, Петыр, кың мыј верман Вакатө собранһе-вылад мунөмыг кут. Ме-кө ескө аслам

керка пыщыд став коммунистсö сөти! Вөтлы ыв-
лао—мед сені лөгөдас коммуна ..

Вавіл. Мыј те Васка вылад, Петыр, віждан!
Јона менам сы вылө лөгөј петө. Абу тенад вокыд
алі мыј?

Петыр. Јон-өд сіјө—көрт коф...

Гидөр. А те вынгөдчыв, сені-і көртыс нінөм-
нукыльтан. (Пырө Маша. Нінөм оз шу да мунө пачвоэ
дорө. Ставыс чүжісны, повзісны, ез-ө Маша горнінысө налыс
кывзы.)

Гидөр. Чојыд тенад Петыр гуг, зіл. Ошкыны
лоө жөнікјаслы. (Вавіл бераліг тырјі — гувөвик матысөө
Маша дінө. Маша оз адзы).

Петыр. Ошкыны пофө... Ме сылы мөс прідан-
неј сета! (Вавіла матысчіс да інмөдіс кісө Маша морөс дінө).

Маша (повзө, кігыс мыскасан кашныкыс уөд, зев збоја
кучкө Вавіллы шөкаас). Ен дур! (муніг мозыс) Ме - өд
абу нін ічөт, гөгөрвоа ставсө (Петө).

Вавіл. (малалө шөкасө). Вот, чөртыд, кушөма
кучкіс!

Гидөр. Збој, зік бі коф-да...

Вавіл. Тыдалө, піңөј вігмас...

Петыр. Вајө мунамөј мујас вылө, сені сөгга і
горнітам! Озжык казавны!

Гидөр. Мунамөј-і ем!

Петыр. Тантө кодјаскө кывласны нөшта. Лок-
тө мунамөј. (Мунөны ставныс. Недыр мыгы пырө Маша,
бөрвангыс Мікулај).

Мікулај. Көн-нө Васкамыд?

Машө. Сіјө регыд локтас...

Микулај (матыгчө Маша-динө). Те, Маша, скөра-
лан кодкө вылө? а? Он-ө нин ме вылө?..

Маша (сералө). Мыјла-нө не те вылө? Гөлөм
вылын сөкыд Кола!

Микулај (пукө ортчөн). Мыјла?

Машө. Гортса олөм кутис зуггыны, а менам
бура окота овны. Теныд регыд бөр ковмас мун-
ны арміјаад—секи нөшта нин гажтөм лөө.

Микулај. Те, Маша, астө чорыджыка кут. Вет-
ливлы комсомољскеј собраңнејас вылө, уж теныд
сетасны.

Машө. Те-нө арміјасыд дыр-ө он во?

Микулај. Регыд. Ноль төлыг нин сөмын колі.

Маша. Ој, дыр-на!

Микулај. Ак, те, акаң! (көсјө кутлыны).

Маша. Оз ков, Кола, оз. Адзасны! Мунышт
ме дныс!

Микулај (сералігтыр). Шыбытны колө, Маша,
полөмтө. Кызі сөлөмыд щөктө, сіз-і колө бөчны!

Машө. Лөсыда те горнитан—пыр ескө көт тен-
гыд кывзы.

Микулај. Кор ме ортчөн текөд пукала—кывја-
сөј сіз-і петөны, те-кө абу, кыв нї жын ог куж
шуны!

Машө. Теш вөчыг те! (Кола көсјө сіјөс кутлыны,
Маша оз сетчы). Оз ков, Кола, адзасны, абу лө-
гыд... Бөрынжык.

Микулај (бара-на көсјө кутлыны). Машеңка, до-
наөј менам.

Машö (ödjö четчö). Коккö локтö! (кывзыгö, севса сералö) Тыдалö кажитчöма.

Микулај. Ак те, муґер-руч! Окала-öd, он пышјы. (Уөкөдчö Машö дінö, Машö котөртö öзöс дорöз, Микулај локтö сы дінöз, Машö бергөдчö да зев јона сјöс кутлö).

Машö. Но, ödjöжык, ödjöжык!. (Микулај окалö).

Васілеј (пырö, адзö окасөмсö). Вот-і чој—мыј вöчö! (Машö тојыштчö Микулај діныг, јандыг тырјі мунö öшиң дорö).

Микулај. Мыј-нө?

Васілеј. Неважөн-на Петырöс вöлі дивитö, а öні ачыс сјö жö вöчö! Видчыгөмөнжык, Машö, видчыгөмөнжык колö! Те Микулајыдлы ен-на уна вöлатö сет! (Машö гөрдөдöма, бөстö ведра да котөрөн пышјö).

Микулај. Мі, Вага, раґејтам мöда - мөднымöс, Машөтö ме ас-сајö көсја бостны!

Васілеј. Сјö тјан асланыд делö. Теге буржык мортыс сылы оз сур!. Но мыј нін шуисны волком-ад?

Микулај. Тенö көсјöны пуктыны јуралыгас.

Васілеј. Мем ужыс нөтi абу тöдса—ог вермы.

Микулај. Велалан, сугмөдчыштан öd!

Васілеј. Шуныд-öd кокнi...

Анна (пырö, зев шог чужöма). Прöщайтлы Вага! Вежис менö вокыд Васіліса вылö... Гортыг вөт-ліс... Муна ме!

Васілеј. Анна, нөјтлывліс ез сјö тенö?

Анна. Нөјтлывліс.

Васілеј. Нөјтлывліс-кө, Анна, буржык мунны!

Анна. Јанöd те сјјос... Кага-öd ем (бөрдө).

Васілеј. Абу ын сылөн јай гөлөм, а із!

Петыр (өңөссө зев пагыда востө, уекөдчө Васілеј вылө, Мікулај кутө сјјос кідыс). Ме тіјанөс көт став-нытө жагөда, менам гөлөмөј оз повзы!

Мікулај. Онө те унжык ын, Петыр Мікајлөвич, горнит?

Анна. Менө жагөд! (уекөдчө кок-улас) Талав вай менө... Талав... Чегјав став лыјасөс, буржык лоө. (Петыр чужјалө Аннаөс)

Петыр. Мун колөкө... Јуртө-öd орөда!

Васілеј. Ен лыг Аннаөс ворзөдны! (Мікулај четчөдө Аннаөс, нуө өңөс дорас).

Анна. Мед вiас сјјө менө!

Мікулај. Мун, Анна, мун! Сјјө зiкөз јөјмөма! Мун, зыксө енө лептөј! Мi сыкөд бөрүн гор-нитыштам. (Аннакөд мунөны).

Васілеј (муниг мозыс). Те, вокө, зiкөз јөјмөмыд, быдөн вылө угласан!

Петыр. Ме тіјанлыг пiнјастө чегјалыг лолана... Көт ти-і коммунистјас, мiјанлыг-на кутанныд кок пыдөснымөс нувны! (Пукө пызан дорө, перјө зеп-ыс бутылка вина да јуө, сөгга зев локыг шыбытө бутыл-касө жождө.)

З а н а в е с .

Кожмөд вөчөм.

Сижө-жө керка. Стсена-вылын Микајлө да Васілеј. Васілеј сулалө пызан дорын, Микајлө вочө сижөс.

Микајлө. Те сизи і төд—Петырыд асгыс журсө воштас.

Васілеј. Овны ескө буржыка колө заводитчывны, овмөс вьл ногөн кыпөдны, а мијан олан слө-жыс қикөз вощі.

Микајлө. Те, Васук, олөмсыд он вош, меным зев нимкоф овны тащөм пікөд.

Васілеј. Петырыд меным гу көсјө коджныны.

Микајлө. Вај сижөс вөтлам овмөс діныг-а? Огө-жө-өд гөлмөј. Мыј те шуан татчө?

Васілеј. Меным абу окота овмөстө јуклыны. Менө батө, велөдчыны-на јешщө кыскө!..

Микајлө. Тенад төлкөн-кө јонжыка велөдчыны—морт лоан. Те вот өні јуралысын лоан. Гидөрыд, Петырыдкөд те вьлө піңнысө јірөны, а те на вьлө ен віңөд, ужав гөлөмгаһыд, бура, повтөг!

Васілеј. Ме-өд эг-і пов...

Микајлө (четчө картузасө). Ме Гемө ордө ветла, кучік колө дај шыласө щөщ ваја. Нунысө нуасны а вајнысө оз адзыны. (мунө).

(Васілеј ветлөдлө жож куза, сөсөа перјө чөпоыс газет да лыддө. Пырө Васіліса, адчө мыј Васілеј өтнас, меліа нумјалө).

Васіліса. Бара ын лыффысан, таңнад јөјман...

Васіљеј. Сугмыны сугман, а лыффысөмыс он јөјмы.

Васіліса. (пуккө сылы паныдөн). Те-і сиз ын суг, вот менө-кө ескө сугмөдін... Гашкө ескө-і ме суг-мі, а өні те менө буракө јөј пыффи лыффан?

Васіљеј (верөктө). Те, Васіліса, абу јөј, а вывті суглаыд ын јөјталан. Теге, ескө, бур баба лоі, бур морткөд-кө өглаасін. Те міча, тенад мічлун-над пофис бур мортөс аслыд корғны, а те мед омөль мортыскөд көртагін! Выныд-да бурлуныд тенад уна, сөмын те віңнысө агтө он куж.

Васіліса (серам пыр). Выныд, Вага, менам уна ем... Кутла-кө да окышта, став лыжасыд чег-жагасны... Сөләмыд менам бі-код—матысчылан-кө сотчан.

Васіљеј. Пөрјасан!

Васіліса. Вај заводитчыв!

Васіљеј. А көт-і сещөм—омөль морткөд көр-тагөмыд!

Васіліса. А уна-ө ем бур јөзыс? Те, ескө вот суг-да ме код јөјыд теныд-і пу горт вылө оз ков! Ме, ескө, те кофдылы сөләмөс ставнас сета...

Васіљеј. Но-о-о!!

Васіліса. Со, јенмыс! (пернапасазө).

Васіљеј. Ен јурбіт, ме-өд јенмыдлы ог ескы. (четчө.)

Васіліса (сөләмөааныс). А ескан он-нө, ескө, Вага, менам сөләмөј те понда коғмыны кутіс? Ескан он?—А?..

Васілеј. А Петыр пондаыд-нө когмө-жө?

Васіліса (кутчигө кіас Васілејлы.) Ворсіг моз ра-
дејтліс-да өні бөр дүгдіс! Аслам јөј нывбаба мыв-
кыдөј воштис менө. (Гувөнікөн гөлөмсань.) дөзмі ме
сыыг. Јөзыд сіјөс оз радејтны. Лок сіјө... Гө-
лөмтөм.

Васілеј. Те-кө сіјөс ен радејтлы, мыјла-нө Ан-
наыслыг олөмсө торкін?..

Васіліса. Ме, Вавук, некодөс ег радејтлы,
некодкөд, тегь кынәі, гөлөм ез бураслыв. Пу-
кышт мекод ортчөн. (кыскө сіјөс мырдөн да пукөдөдө).
Тенад гөд Гінјасыд сіңи-і кыскөны ас дінас...

Васілеј (көсјө мунны.) Бөрын горһитам.

Васіліса. Огө, пукышт... Ен мун... Ог-өд курт-
чав!.. (зев јона кутлө да оқалө Васілејөс.

Васілеј (мездыгө). Лең! Ен кут! (Котөрөн петө.
Васіліса бөрғаньы вөтчө. Недыр-мыгы пырө Петыр, бөр-
ғаньыс Gidör).

Петыр (леңө оңдөсөдыс Gidörөс, сесеа шем пөдлалө).
Ме тај теныд шулі, ме ногөн артмас! (Матыгчө
пызан дорө, кыскө зөпгыс сөм чукөр, көрталөма) Тајө
вежоннас сіјө куш налогсө гурс шајт гөгөр чу-
көртис...

Gidör. Те, Петыр, молодец! Менам гөлөмөј
јона радлө, өдјө тај мі воңөтө мунам...

Петыр (мөд зөпгыс кыскө бумага чукөр). А тани сөм
документјас шајт біт го вылө. Гурсөн жыңјөн
шајт сөм лотајтөмгыд сіјөс лыјласны.

Gidör. Мед лыјласны-кө, мијанлы сіјө-і колө.
(Пырө Вавил). Некод ез аңзыв?

Вавіл. Ез.

Gidör. Вагкаыд пыр мијан вылө-і думыштас...

Петыр. Оз вермы...

Gidör. Мијанөс вермасны најө өти думыштом-
гыс арестујтны, властыс-өд на кiын...

Вавіл. Төдам-өд та жылыг сөмын ми, а ми-өд
көт кывтө вундасны, огө-жө вiсталөј.

Gidör. Сөмтө, Петыр, те зөб, а документјас-
тө ме.

Петыр. Богт...

Gidör. Ме муна мужикјас дiнө, ти щөщ-жө му-
нөј... Мыјкө-кө лоө—кужа вiставныд, собраңне
вылын миға вөлим... Нiнөм ог төдө, егө адзылөј...

Петыр. Сiзи-і ем. (Gidör көсјө мунны, пырө Вавiлөј).

Вавіл. (нароснө нумјалө). Вот-і предгедател во-
iс, ыжыдным мијан...

Вавiлөј. Ег чајт, мыј бөрјасны... Агныс тај
јөзыс бөрјiсны...

Вавіл. Ме, Вага, собраңне вылад теныд па-
ныд муні, миға том-на-да, а гөлөмнад ескө те-
дор вөлі. Те-өд мијан дор кутан ужавны.

Вавiлөј. Кызи тијан дор?

Вавіл. Те ас морт, ас мортыд дона сулалө.

Вавiлөј. Мыјла?

Вавіл. Сiз, те өти-мөдтор зев бура верман вөч-
ны мијанлы!

Вавiлөј. Öнөз ужавлі і воғө ужавны кута за-
кон серти.

Вавіл. Мыј сiјө законыд, поғө-на сы вывти, ли-
бө бокө сiјөс кольны.

Васілеј. Колө закон сертіыс ужавны, сы вылө сіјө-і вөчөма.

Gidör. Те, Васілеј, еща-на ужавлін, унжык-кө ужалан тенад суглунөн поңо уна тор вөчны.

Васілеј. Мі мыј сурө вөчам ын: лөгөдім машиннеј төварішщество, регыд мөдам выль ногөн віңму ужавны. Чаң-кө таво бура воас артелө отувтчам, ыжку песан завод вогтам.

Вавіл. Теныд-нө сыыг мыј бурыс?

Gidör. Те, Васка, аслыд ачыд омөлтөр вөчан.

Васілеј. Мыјла?

Gidör. Вег дурөм тенад сені ңик. Олөмыд-өд мортыдлөн жеңыд, олигад он-і төдлы, бытө арга пемыд војын мунаң-мунаң дај крукаган сетчө, сегга ставыс-і вошө. Колө ас јывгыд мөвпыштны шөщ, аслад олөм јылыг. Гөтраг-дај кутчег аслад овмөс дінад, важ помещщик коф лоан. Мі көсјам вузаны заводітны, те-кө коммунисталөмгыд дугдан, мі тенө шөщ богтам, пагкөдам егкө секи ужсө.

Васілеј. Ме сіјө тужөдыд ог мун!.. Коммунисталөмыг некор ог дугды, јөз костын пыр-жө кута ужавны. Некор мем ті сы јылыг енө вісталөј.

Петыр (гораа). Мырдөн щөктам!

Васілеј. Мырдөнтө те он вермы менө щөктыны? Ме аслам тујыг некытчө ог кеж. Ті көсјад агнытө озырмөдны. Ме сы јылыг ог мөвпав! (Бөстө картузсө).

Петыр. Сулав!

Васілеј. Мыј?

Петыр (субтö). Міжан ног-кө он кут ужавны—
турмаын тенö сiгтам!

Васiлеј. Тi Петыр, кыңи мөвпалан, сiңсө-нө
бурөс вöчад?

Петыр. Талунгаң ен вунöd—мыј ми щökтам—
сiјös-и вöч!

Васiлеј. Некоп сiјö оз ло.

Петыр. Щökтам-кө вöчны,—вöчаң!

Васiлеј. Кытчөң, лоа ловја—сiјö оз ло.

Петыр. А ме шуа—вöчаң!

Васiлеј. Щökты да сөгга вöча-кө вöлыгтi-и
ошјыг.

Петыр (скöра). Васка!

Васiлеј. Ен горзы!

Gidör (четчö). Те, Васiлеј, менгым чорыдлуңсö
тöдан?

Васiлеј. Менам аслам текоң чорыдлуңыд ем!

Gidör (матыгсö Васiлеј дiнö). Горнит вегкыда, ен
чуклödлы. Кутан-кө мiжанлы паныд ужавны олö-
мыдкөд прöстiтчы!

Васiлеј (öңсö доргаң). Унаөнөг-нө тi?.. Мекöd
став јöзыс... Тi пöрыг щак моз сiгманныд... (көсјö
петны да паныдагö пырыг крестанiнкöd).

Крестанiн (пада). Ме, Васiлеј, тела локтi.

Васiлеј. Мыј-нө?

Крестанiн. Вартан машинатö да көңан маши-
натö вайөмаөз—колö кытчökкө пуктыны. (Мунöны).

Gidör (локыг). Журнысö лептыны кутiсны (четчö).
дыш јöзыс кутiсны олөмсö кыпöдны, ми вокыс
мупыдöсас мунам.

Петыр. Тенад Васкаыд бур!

Микајлө. Абу, дерт, текод: јöзыд Васкатö ра-
дејтöны. Тöда-öд ме—тијан артельыд көсјö Васка-
тö јирö сујны...

Петыр. Мыј-нö тöдан?

Микајлө. Ставсö тöда, мыј көсјад вöчны—ста-
выс тöдса. Зикöз нын те јöймöмыд. Шогöдö менö
те вылö виқöдигөн.

Петыр (ускöдчö бағыс динö, кутö морöсöдыс да кыс-
кö пызан дорö, öбраз воқö зев лыкыс). Јурбит, мыј ме-
ным паныд он сувт!

Микајлө (кучкö Петырлы щöкаас). Лез! Стөрво! Ме
тијанöс јöз гинвоқö петкöда!

Петыр (зев јона скöрмö, бөстö батсö гольаöдыс топöдö).
На теныд, чöрт!..

Микајлө (горш гöрдзавöмөн шуö). Лез. (Песгö, севга
лантö, Петыр кисö гольаыс оз бөст).

Васильиса (виқöдö Микајлө-вылö зев јона повзö). Жа-
гöдин-öд те сijöс, жагöдин. Мыј-нö вöчан? (Повзö-
мысла оз пуғыны немтор вöчны).

Петыр. Бат... бат..

Васильиса (кинас видлö). Кöзалö нын, көзалö. Вош-
тин те менö, воштин! Ок, Вага!

Петыр (быттö кодкö куртчыс). Кущöм Вага? (Јöј
моз виқöдö Васильиса вылö).

Васильиса (повзöма). Сиз ме... сиз...

Петыр. Кодлыкö-кö кыв шуан, он кол ловјөн!
Сарајö петкöдам да öшöдам, быттö ачыс жагöд-
чöма... бөст кокöдыс. (Петыр зев öдјö бөстö көв, бөстö
Микајлöс јурöдыс, нуö).

Васіліса. Воштін те менö, воштін!..

Петыр. Лаңт. (Стсена-вылын некод оз кол).

Машö (пырö зев рада, кіас комсомольскей белет, бөр-
гаыс пырö Мікулај). Кущöм мем німкод, Кола! Сö-
лөм ортсö четчö.

Мікулај. Те лоін комсомолка. Сегга теныд ко-
лö бура овны.

Машö. Меным, Кола, окота јона ужавны, кыс-
кö менö уж вылö...

Мікулај. Лоан коркö, лоан, сöмын ен дышöдчы.
Менам нігајас емöг, ме гета, сöмын лыдды.

Машö. Абу нігаыд теныд жал?

Мікулај. Ме теныд гөлөмöс гета...

Машö. Пөрјöдлан!

Мікајлö. Маша! (Матыгсö сы дінö). Оз-кö ков ез-
кö арміјаö мунны, пыр-і гөтрага.

Машö. Те, гашкö, арміјаад мунанда менö-і
вунöдан?

Мікулај (візöдö Машöлы сін вылас, гөлөмгаң). Не!
кор ме тенö ог вунöд... Некод, Маша, ог вунöд-

Машö (матыгчö Мікулај бердö). Ок, кущöм лөгыд,
Кола!

Васілеј (пырö повзöма, картузтöм). Кола! Менам
омöлтор лоі!...

Мікулај. Кущöм?

Васілеј. Гөмöс кассаыг гусалöмаöг. Гурсшајт
вöлі налог гөм дај документјас. Мыждасны зев
јона менö!

Мікулај. Коди? кор?

Васілеј. Тајо уж җик Петырлөн да Гидөрлөн, повѣдлөны вөлі менө. (Өдјө коргө картузсө). Ме іс-полкомө муна, јавіта. А гөмыд-кө Коља оз сур, менө партіјагыд вөтласны?! Окма! (көсјө өдјө петны, ывлаын кылө Васілісалөн горөдөм зев лок гөлөс— „О, Господөј, мыј-нө тајө кутіс лоны“) *?..

Васіліса (котөрөн пырө бөрдіг моз). Вага, багыд жагөдчөма сарајад! (Уекөдчө лабічө, бөрдө, Васілеј повѣд. Маша ынөм-жө оз пуҗмы керны).

Мікулај (локтө Васіліса дінө). Те збылыг висталан.

Васіліса. Ог пөрјөдлы, ог!..

Мікулај. Лок віҗөдлам.

Машө. Збылыг-мөј-нө батө... (Мікулај петө, сы бөрыг петөны Васілеј да Маша).

Васіліса (зев јона полө). Ој, гөлөмөј, гөлөмөј.. Бірөј сувтіс! (Кылө Машөлөн гөлөс:— Батө, дөнаөј менам!) Вагатө ме нем кежлө вошта! Оз кут сіјө сегга ме ылө віҗөдлыны! (Васілеј да Мікулај пыртөны Мікај-лөс, пуктөны жоҗас пызан дөрө. Ывлаын кылө бөрдө Машө).

Васілеј. Коља, мун Машөтө бурмөд. (Коља мунө. Васілеј зев шога віҗөдө багыс ылө. Васіліса бөрдө. Васілеј чышкө сінвасө да пукөө пызан пельөсө).

Васілеј. Тырмас, Васіліса, бөрдныд! Вістав вескыда—увгісны ез батөыд Петырыскөд?

Васіліса. Увгісны, Вагеңка, увгісны!

Васілеј. Петырыд нөјтіс сіјөс?

Васіліса. Нөјтіс.

Васілеј. Вістав, мыјыг... кыҗи...

Васіліса. Вагеңка, ставсө вистала!.. Ставсөј (Уекөдчө кок улас Васілејлы). Вага, дөнаөј те менам!

Петырыд некодлы ез щокты вiставныд—шуд
„вiсталан-кө-пö вiја тенö“. Ен менö те, Вага, вiс-
тав. (Сыркжалөмөн бөрдө).

Вагiлеј. Те, Вагiлиса, ен бөрд, вај вiстав ödjö-
жык!

Вагiлиса. Нинөм ме ог төд! Ој, олөмөј менам,
лок олөмөј, мыјла-мыјла ме сыкөд көртагi.

Вагiлеј. Вај вiстав нин, Вагiлиса!

Вагiлиса (нежжөнiкөн, өөлөмсаң). Кага менам сы-
саң лоö, да оз ков! Оз мем тацөм батсаңыд ков
кагаыс. (Кутлө Вагiлејлыс коксө. Вагiлеј леэб јурсө пы-
зан вылө да сыркжалөмөн бөрдө, Вагiлиса сiјос бурөдө). Ен
бөрд, те абу мыжа.

Вагiлеј (бытбө мыкө дум вылас уөi). Ме Iспол-
комö... (Ödjö мунö).

Занавес.

Нолөд вөчөм.

Сіјө-жө керка. Абу нін важкоѳ пельк. Унатор туплаѳѳ жојас, пукалө өтнас Петыр, омөлтчөма, бытөө вөгөм бөрын.

Петыр (мыкө јона мөвпалө). Кодарас-кө өтарас колө вешјыны, пом корсны олөмыслыг.

Вавіл (өдјө пырө). Пріговор вайөмаѳѳ артель јыв-гыд. Мутө кутасны јуклыны. Буржык ескө вөлі, Петыр, бөстисны-кө керка-картатө да скөттө, а мутө колісны.

Петыр. Öнi сөмын гөль јөзлы бур.

Вавіл. Огө-жө мi ловјөн кутөј гуө пырны.

Петыр (кучкө кiнас пызанас). Ог пырө!

Вавіл (нумјалө). Gidör öнi бура ужалө, муѳера! Мужікјастө Ваккандлы паныд сувтөдө. Көт-пө-і коммунист, а гугалөма сөмтө—унаөн нін шуөны.

Петыр. Медкөт мi сіјө муѳерлун вөсна ог гурө.

Вавіл. Војдөр-кө ез каѳавны—өні некыг нін. А те-нө мыј јуртө өшөдөмыд?

Петыр. Сің-тај мыкө вөгөдча!

Вавіл. А көн-нө тенад кралечкаыд, Вавілісуш-каыд?

Петыр. Болнiчаны...

Вавіл. Мыј-нө лоі?

Петыр. Кагасö кущöмкö старукаöн перjödöма, а кагаыслы куjим тöлыг нин вölöма... Сегга-і вiс-мöма... Тöрыт ветлі, ез нин весiг тöд.

Вавіл. Ме-таj бабајаслыг кывлі, гашкö-і абу егкö збыль да...

Петыр. Мыj-нö?

Вавіл. Бытöкö-пö сiјö Васкаыдкöд гулајтлö-ма... Оз-нин сiјö öтiкыдкöд көсjы овны...

Петыр (четнö). Кущöм Васкакöд?

Вавіл. Вокыдкöд!

Петыр (пукö). Мед сöрасны нинöмабусö!..

(Пырö Васілеј нöжjөнiкөн, зев шог).

Вавіл. Те мыj, Васілеј Мікајлövич, тащöм жу-гыл?

Васілеј. Мыj-нö меным, Вавіла Семјонович jök-тыны алі мыj?

Вавіла. Ме-таj тенгыд бурөн јуалі..

Васілеј. Ме-таj ег-жö локыг... (Петырлы). Көнi Машöыд?

Петыр. Васілісаöс відлыны муніс...

Вавіл. Прöщцајтлö. (Васілејлы локыг). Вермін, Васілеј, ассыд ужтö помавны—артељ востін, ат-тö—коркö гашкö і інмылас-на тенгыд таыö! (Мунö).

Васілеј. Ме гашкö ог-жö вунöd. (Ветлödлыштö жож-куцаыс да пукö). Тыдалö, вокö, теа-меалы олöм оз ло. Тенад кувтöзыд сölöмыд кутас доj-мыны, а менö лiбö лыјласны, лiбö сiгтасны тур-маын...

Петыр. Теd ме дiнöз абу мог.

Васілеј. Менö кöсјöны суфитны гöм лотајтöмыг. Став овмöсыс теныд колö, он-öд, гашкö, разöд кытчö сурö?!

Петыр. Богт асгыд пайтö дај пукгы сижөн турмаад...

Васілеј. Ме-кö пукга те ме вöснa ен тöждыс... А ме сöмын те понда шогга неуна.

Петыр (локы). Лаңт! Вывтi суз вöлин да сурин-жö!

Васілеј. Сурöдiсны-да быт сур!

Петыр. Kodі?

Васілеј. Те јонжыка тöдан!

Петыр. Он-ö-нын те менö ас пыфдыд кöсјы турмаас пукгöдны? Он-öд вермы!

Васілеј. Ен термаг, воас-і теныд кад.

Петыр. Мыј те ме дiнö гiбалiн. Мыј? Тöдан-кö мыјкö вiстав.

Васілеј. Пузiн!.. Тыдалö мыжа!

Петыр (локы). Вакка!.. (Кыкнаныс лаңтöны).

Васілеј (скöрмö). Те, вокö, олöмгыд вошин. Мунин чукла iнтi, а чукла iнтiыд ылöз он во! Тенö колö турмаас пукгöдны, менö пыфдi.

Петыр. Пукгöд, верман-кö!

Васілеј. Баттö гугыс абу нин окота пержныс-а!

Петыр (повзö). Мыј батгыс?

Васілеј. Мövпыштлы: ез-ö кол батыдлы голаас кi туыд?..

Петыр (јöз моз вiзöдö Васілеј вылö.) Те адзылин?..

Васілеј (недыр-мыгы). Адзыли!

Петыр. Чајтан, ме теге пола?.. Кодлыкө-кө кыв шуан, теныд ы меным олөм оз ло, то јенмыс (пернапасавө).

Васілеј. Тенад јурбитөмыд менө һөтік оз пов-зөдлы. Ме өні гөгөрвоі, мыј те көсјан вөчны: баттө вијин, өні менө көсјан турмаө мөдөдны!

Петыр. Ме өтнам кувны ог көсјы! (Востө пызан-вылыг пурт).

Васілеј. Ме те вөсна петлаад ог-жө пыр! Пук-ты пурттө!

Петыр. Ваака!

Васілеј. Ен горзы. Те меным паныд сувтин—ме текөд паныд муныккөд моз-жө-і кута овны!

Петыр (матыстчө). Лаһт!

Gidör (пырө, тажа). Здорово кык вок! (кјасө Петыркөд, мунө Васілеј дінө).

Васілеј. Ме тјан кофјасыдкөд ог кјас!

Gidör. Мыјла-нө он?

Васілеј. Зывөк мем текөд кјасныс!

Gidör. Фавөл пі те!

Васілеј. Ме-кө фавөл пі, те фавөл батыс.

Gidör. Петыр, вомсө талыг тупкы, мыј виқөдан!

Петыр. Голасө ордны ын талыг еща...

Васілеј. Көјин көјинлы отсалө, а отсалөмнас ассө вузалө!

Gidör. Мыј те тајон көсјин вјставны?

Васілеј. Абу-өд јөј, гөгөрвоан!

Gidör (чорыда). Ен чукльөдлы, вай вјстав (пов-зөдлө кулакнас). Вјдлан-өд етјөлыг көрсө...

Васілеј. Ог ме пов тенад кулакыс...

Gidör (јона скөрмөма). Абу-кө, ескө, Петыр, те-
над керкаын, лысө чегјали!..

Васілеј. Кіыд жеңыд... Чіпанјасөс гусавлін, а
гашкө мыжкө нөшта мөдтор... Ужјөзө ог кол.
(Көсјө мунны, паныдаө Мікулај)

Мікулај. Gidör да Петыр век өтлаынө. Мы
ті кыкөннас пыр керанныд?

Gidör (верампыр). Мөд револутсіја көсјам вөчны!

Мікулај. Вынныд оз сузгы...

Gidör. Коммунистјас јөзлыг сөм гусавлөны, да-
дөлыг вір јуөны, мі-нө сегга кутам віжөдны?..

Васілеј. Кущөм коммунистјас?

Gidör. Сещөм-жө, кущөм-і те.

Васілеј. Ак, те, містөм чужөм, вір јуыг.
(Скөрмө локтө Gidör дінө).

Gidör. Быд јөјыс гөгөрвоас—каженнеј сөмтө
аслад шептө сужөмыд. Лыжлыны тенө сыыг еща!
Ме-кө, ескө, вөлі суфдаас—понјаслы јajtө сеті.

Васілеј (косјө кучкыны Gidörөс, Мікулај кутө сіјөс)
Лок пон те! (чужјө Gidörлы рушкуас).

Girör (уө да бөр зев өдјө четчө. Мікулај сувтө на
шөрө). Ме тенгыд став лытө чегјала. (Мікулај то-
јышто Gidörөс)

Васілеј. Вај відлы, коднымлөн воужык чегјасас.

Мікулај. дулды, Вас!

Петыр (чорыда Васілејлы). Нөшта-кө өтчыд куч-
кан,—кітө чега!

Васілеј. Гашкө жагөдан, те-өд велалөмыд-нын.

Петыр (лока). Лант, колөкө, вір кісөм - кө
оз ков!

Микулај. Те, Петыр, дугды! Кодлөн вірыс те-
ныд колө? (індө Васілеј вылө). Талөн вірыд тіжанлы
оз сур. Ті сылы гу кодjid, сөмын сетчө агныд
пыранныд. Мі төдам кодi гөмтө гусалөма, онө
пышjөj.

Gidör (кутө Микулајөс морөсөдыс). **Мыj** төдан?
Вістав!

Микулај (кучкө кіас Gidörлы). Мөыг јонжыка тө-
дан! Ен понды кінад!

Петыр. Ен јуртө вылө лепты—орөдам!

Микулај. Лант! (Петыр ускөдчылө да бөр дугдө).
Мунам, Вага, мөдыг накөд кутам горнйтны.
(Мунөны).

Gidör (гусөн). Тыдалө Петыр, төдмалөмаөг?
Микулајыд көнкө...

Петыр. Јөзыд мјан вылө лок җверјас вылө моз
віçөдө...

Gidör (пукө). Мыj сijө jөзыд... Төдісны-кө
мјанлы бур оз ло!

Петыр. Ез-тај мјан ногөн ло, ез! Тыдалө ас-
лыным лоө җурмаад сісмыны. Кыç віçөдла ме өні,
Gidör, jөз вылас—сің јурсіөj і сувтас! Воші ме...
Кодарла дорас і бурыс?!

Gidör. Шыбыт тајө думјастө, Петыр! Колө аг-
нымөс віңны. Ставсө тајө Микулај вөчис... Колө
сijөг кытчөкө воштыны! Опөң-Мітеөс-кө ескөн ме-
далам аскі асыввоç кежлө вөчас-да. Ладнө?

Петыр. Вөч... Менам јурөj бергөдчө. (Gidör мунө).

Петыр (перjө шкапыг вјна да бутылка понгыс јуө і пук-
өс). Колө пом корзны, пом. Ез ло мјан некущөм

олангам, ез... Ставыс мустом лоі олөмыс...! Ужыс...
Гөгөр һајт—а ме һајт пиас вечмага һи́зув моз!
(Пырө Машө, пагтагөма туж вылө моз).

Петыр (һөжжөнйкөн четчө). Мыјнө Ваглысаыд?

Машө (пөртчыгө). Кулі... Җебны колө...

Петыр. Он пөрјав? Збыл?..

Машө. Мун ветлы да јуав (Петыр пукоө). Омөль
мортөн чужлөма, омөлөн і кулі...

Петыр. Мед! Мижанлы абу-жө һин дыр овныд.

Машө. Он-ө һин көсјы жагөдчыны?

Петыр. Ен видчы, Машук! Олөм менө чукла
інті нуис, ачым муні да воші дај јөзсө щөщ ас
бөрга кыскі

Машө. Бара һин јуөмыд... Сінмыд јөјлөн коф,
бытөкө көјинлөн.

Петыр. Ен скөрмөд менө!

Машө. Тесаң бур кывтө он-жө кывлы!

Петыр (лыјө Машалы бутылкаөн). Мун ме діныг!

Машө (котөрөн петіг мозыс). Он-тај пөд винанад!

Петыр (кодзөма, јурсө пызан вылас леҗө). Ставыс ме-
вылө! Быд пон пі увтчө. Ок, Ваглыса жал... Сін-
ва петө ічөт кага моз (јурсө пунктө пызан-вылас).

(Пырө Анна, полиг тырјі сувтө порог дорас).

Петыр (виҗөдө Анна-вылө) Видчыны локтін? Менгім
гөләмөс дојдавны?

Анна (бөрдө). Кагаыд, Петыр, кулі... Пі вөлі...
Җік текоф... Гортјын һин кујлө. Гашкө виҗөдлан.

Петыр. Ставыс ме вылө! Мун, Анна, воші ме...
Некод менө өні оз мезды...

Анна. Петыр!

Петыр (люкые). Мун! (Анна бөрдіг тырји мунө).
Быттоко ракјас пастом јаж пијо пырөны. (четчө).
Ме корга-на понсө, корга! (мунө).

(Пырө Машө, бөрсаңыс термасиг тырји Васілеј).

Васілеј. Но, мыј Машө, Васілісаыд?

Машө. Кулі, Вага!

Васілеј (повзө). Кулі?

Машө. Менам гінвоңын кулі, ме ловјөн - на суі. Сафтөм-нын вөлі. (Васілеј пукөө лабічө). Төдөны оз-на коді гугалөма?

Васілеј. Ставгыс, Маша, меным ковмас кывсө виңны. Төдам, егкө Gidör da Петыр вөчисны —сөмын понсө коргны огө адзөј

Машө. Ме-нө кыңи кута овны?

Васілеј. Олөм јывгыд, чојө, јона ен шоггы. Те комсомолка. Ужав буржыка, ен дышөдчы.

Машө. Мыј-нө лоө текөд?

Васілеј. Судитасны. Партијаыс вөтласны, сыдорыс, дерт, буржык кувны.

Машө. Те-өд абу мыжа? Мыјыг?

Васілеј. Те, Маша, ен шоггы... Ме омөла вөчи, те таңсө ен вөч, ов чорыда. Ас пыддыд і ме пыдды ужав.

Машө (лаңтөмөн) А те-нө?

Васілеј. Те, Машө, мужікјасөс чукөртлы, мыј-јаскө колө сорнитны...

Машө. Котрала-но... (пастасө да мунө).

Васілеј. Ег ме куж мөвпыштлыны, мыј таңи пөнагас? Кың-нө ме јөз воңас, суд воңас сувта? Нөкор-на мем таңөм сөкыд ез вөв!

Микулај (пырө). Бара те бытөкө колмөмүд, пукалан? Вігтасны најө, вот адзылан!

Васілеј. Најө, Кола, міјан дорыг муđerжыкоо. Колө сізі вөчны, бытө мі ставсө нін төдам, сені регыдзык најө ылаласны.

Васілеј. Ме собрање чукөртла. Сідөрыд да Петырыд-кө сені лоасны, те горнітышт. Менам јона лөг петө, сізі кулакөј-і лыбө.

Микулај. Те ен зев скөрав, лөнажык ов!

Матвеј (пырө). Олад-вылад! Те, Васілеј, јона шоган... Јөзыс-өд тенө оз мыжав.

Васілеј. Сөлөм вылын, Матвеј дад, бытө ізөшалө.

Микулај. Тајө делө абу шутка — коммуністөс јанөдөны.

Матвеј. Нөмтор, нөмтор повны, јөзыд-өд гө-гөрвоөны... Кызкө перјам, мі өні тіјантөг јөј көч көфөг.

Семен (пырө, ськөд нөл крөстанін). Олан-вылан, Матвеј, а тіјанлы том јөз уна во-на бура овны.

Васілеј. Міјанлы, сөмын міјанлы, а не ставнымлы.

Семен. Мі-өд пөрыс јөз, көк пөлөн гуын нін сулалам. Тіјан став-олөмыс возын-на, тіјанлы-і колө овныс да ужавныс.

Педөр (пырө, ськөд мужікјас да бабајас). Ставыс-кө-нін емөг-а. Собрање вылад бытө мыј-жө локтам. Олад-вылад ставныд.

Васілеј. Віза олад! (Пырө Петыр, көд, сувтө порог дорас, ськөд нөшта мужікјас да бабајас).

Васілеј. Ме талун тіјанос јортјас чукорт. ыжыд делө-куза, коді менө турмаон повчодлөі Исполкомса сөм гугалөм јывзыд. Кытыс гугагысө адзыны? Гөл јозыд тащөм лок ужтө, дерт, ез вөчны—тајө вөчисны кулакјас!..

Мікулај. Мі өні төдам-нын—вөчөмаөг кулакјас.

Петыр. Коді теныд вігталіс... Мыјөн төдан?
(Ставыс вічөдөны Петыр вылө).

Мікулај Теныд вігтавынсыө нінөм, ачыд төдан:

Педөр. Сідөр да Вавіл јона нін піңсө јірісны, најө вөчисны!..

1-өд баба. Ме унаыс нін Вавілыдлыс кывлі ошјыгөмсө: „Оз-пө дыр Васілејыд предсөдательав“ турмаын-пө сігмас!“

Маъвеј. Мі-өд Васілејтө бөрјім, міјанлы-1 колө мездыны. Міјан колө мукөд сіктјасын і тани гөмсө артельөн чукортны да мынтыны. Озырјас көсјисны нінөмө воштыны мортсө, а мі көч һамөдјаснымөс вузуалам-а дорјам-жө нін!

3-өд мужік. Сіңі-і ем!

1-өд баба. Ме щөщ пуктыга!

2-өд баба. Мі огө-жө колтчөј. (Пырө Маша).

Петыр (матыгтө пызан-дорө. Перјө зөпыс денга да сөтө Васілејлы). Богт, вокө, сөмтө... Еща-на зев вічөма—мөстө вузалан—мынтан. (Ставыс пукалөны шемөстөмаөг).

Васілеј. документјасыс-нө көнөөг?

Петыр. Сідөр ордын. Но мыј-нө сөгга лаңтинныд, көрталөј менө!

Матвеј. Те војдөр мијанлы вігтав, мыјла те сөвет-властислы паныд мунап, көртавныд тенө ми удітам-на.

Петыр. Нынөм вігтавныс! дөзми! Олөмзыс тужыс воші—некодарө, вождө-ны бөрө ег кут пумыны.

Микулај. Кағалін!.. Тајө ужтө өтнад ен ужав.

Петыр. Гидөр да Вавіл вөліны мекөд. Нынөм мыј ми думајтлім вөчны ез артмы. Вокөс, Вага-өс, көсјім турмаө пукөдны, тыдалө аслыным лоө сетчө пырны. Сүдө мијанөс сетөј, мед лыласны. (Петыр піждсчаһасө). Қора тіјанлыс прөшща. Батөс, Микајлөөс, ме-жө жағөді, думајтлі—миҫа, вісталас мијанөс. (Јөз шемөс пукалөны. Вагілеј нынөм оз шу да тужкө кинас чужөмсө).

Семен. Те Микајлөсө жағөдін?

Петыр. Ме! Сөкыд меным, сөкыд... Быдөн ме вылө көјін вылө моз віждөдөны. Ог сөгга вермы, сөлөмөј оз лепты! Енө лөкөн кағтылөј. Јөј ме, миҫа туж вывгыс кежі.

Гидөр (пырө, сувтө, ставыс сы-вылө віждөдөны. Сіјө зев лөкыс віждөдлө Петыр вылө).

Микулај. Самөј бурөщ воін, Гидөр] Петрөвич, самеј бурөщ. Мун вождөжык!

Гидөр (Петө шөрас. Петырлы). Мыј-нө те, бытөө сіө мыр бруһвіҫан жөж шөрас.

Вагілеј. Вај татчө документјастө...

Гидөр. Кущөмөс?

Микулај. Вунөдін? Көдөс те сөмыдикөд өтлаһн гусалін.

Петыр. Вістали ме Gidör... Ен сосгы...

Gidör. Мыј вісталин? Jöj...

Петыр. Ставсө.

Gidör. Омоль пон те!

Петыр (четчө). Ставным, ми понјас, те медыжыдыс.

Gidör. Лаңт!

Петыр. Мун ме діныг! (Ускөдчө Gidör вылө).

Gidör. Ак, те, jöj кычі... (Мікулај сувтө на костө.

Мікулај. Лаңтөј! Мі тіжанлы петкөдлам, кызі ми сулалам сөвет-власт дор... Кыкнанныдылы інмас пула плешкад (Gidör губөһикөн перјө наган да лыјө, Мікулај угө).

Gidör. Разөдчө, енө думајтө кутны, ставныдтө лыјла! (Мунө бәдслаң. Маша кыгы нещыштө сылыг наган да сетө Васілејлы. Gidör көсјө мырдыны нагансө, но Васілеј кыг да повзө).

Васілеј. Лепты китө! Öти восков ен лыст вөрзөдчыны. Ворзан-кө лыја!.. (Gidör лептө кісө).

Мікулај (јурсө лептө). Вага, болнычаө менө нуөј. Пельпонөс жугөдіс. (Водө, Маша ускөдчө сы-дінө).

Маша. Кола, донаөј менам! (бөрдө).

Гедөр. Омоль морт те! (зев јона кучкө Gidörөс, Gidör угө).

Васілеј. Көрталөј тајө понсө! Ме вөв доддала... (кымынкө мужік Gidörөс көрталөны).

Мікулај (бурөдө Машөөс). Ен бөрд, Маша, ме бурда!..

Занавес.

ЛЕНИНС 20 УР

ЦЕНА 20 КОП.

На нми языи

Ходысс - ИЗГИБЫ Драма в 4-х действиях.